

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

Nyitlított pótlóára 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Szezon.

Nincs is jó magyar kifejezésünk erre a kitételre. A rosszul képzett idegen szót nem fogadhatjuk el helyettesítőül. Mindenki jól tudja s megérti, hogy mit jelent a szezon s annak eljövele.

Az utcák megnépesednek, az eddig gondosan lefüggönyözött ablakok kitarulnak, szőnyegetek, függönyöket felerlík, a napfürdőkben barnára sült viruló, mosolygó arcokkal telve az utcák, mindenki barátságosan üdvözlő rég nem látott ismerősét, az új divatu öltözékek bemutatlnak s szinte tavaszi hangulat csapja meg, a vénasszonyok nyarában az embert.

Aranyos szeptember! Mintha minden csillogó ércrel lenne bevonva. A napsugár barátságos, enyhet nyújtó meleggel tűz alá. Szőlőrélel sugarai nem hevítik verjétekig a benne sütkérező s a szines világos ruhák kacéran csillognak langyos levegőjében.

Vidámság, meglepedettség sugárik mindenfelől. Az a kicsike üdülés, melyet még a legszerényebb ember is megszerezhetett magának, szinte új életre ébresztette a petyhüdt idegeket s mindenki megacélozodtan tekint a jövőre elé, telve munkabírással, energiával.

Kezdődik a szezon! A színházak, már ahol ilyen van, a mulatóhelyek, hangversenyek, rendezési időközti tárlatok, miud, mind megnyitják kapuikat, hogy a kulturát, műveltséget szolgálják. A tudomány csarnokai is megtelnek lelkes hívekkel s új munka, új élet pezsdül mindenhol, ahol eddig a

nyár melegsége, tikkasztó forrósága minden mozgalmat, munkát, életet kiölt.

S szinte jól esik látnunk, ezt a pezsgést, forrongást, az új munka pihent erővel való megkezdését. Jól esik szemlélünk az előrehaladás utáni törekvést, látnunk azt a lázat, mellyel mindenki a megéltetés új meggyén új utakat szeretne vagni s örvendünk a pihent erő energiájának felvillanásán, mely úton-útfélen szemünkbe öllik.

Itt van a szezon! A ruházkodás tisztos iparosai örömmel üdvözlők! Hissen majd háromhónapos semmittevés után végre nekik is felvirradt. Kezdődik a munka! A rendelések egymást hajszolják. Mindenki szerel divatosan öltözködni s mihelyt itt a szezon, már mindenki láttatni akarja a szabó, a cipő- kalap s divatúru ipar legújabb termékeit, divatbeli vívmányait.

Az utcák, terek, középületek megtelnek divatos alakokkal. Messziről fellűnik egy-egy újabbkori divatcsuda, mellyel elkápráztatják a maradi, ósdi ruházkodókat.

Itt a szezon! Ezt hallhatják lépten nyomon. Ezt éneklék a színházakban, az énekes helyeken, még a házi zsurokon is, melyek immár átvették lényes uralmukat. A társas összejöveteleknek, nálunk még ugyan egyéb jogcimeket vindikálnak. Hol gyümölcszüret, hol szőlőkóstoló s rövid idő múlva süreti mulatságoknak nevezik. De azért ezek sem egyebek, mint zsurok, társas összejövetelek, az ifjak s öregek szórakoztatására, az egymás leszólására s a legújabb társadalmi történetek zajos, esetleg suttogó leszólására.

A kipihent idegek ismét elbirnak némi

csékély s erősebb izgalmakat. Újabb pletykák, leszólások, apróbb nagyobb túsúráások közléről távolról selymes puhán ériük, az érzékenyebb kedélyeket. S ahol az elmúlt szezonban abbnahagyták, most újra elkezdik előlrol.

De azért ártatlan, szerény mulatság ez. Senki kárát nem vállalja s amellet a társaság jókat mulat rajla. Hiszen elég téma akad amugy is. A fürdőzők elmesélik, nagytó üvegen keresztül, nyári élményeiket. A tengerpartján vagy a Balaton mellett fürdőzők elmesélik a tengeri fürdő hatalmas hullámveréseit, azokat a rémhistoriákat, melyek egy-egy tengeri hajókiránduláson érte őket. Akik valahol a Tálra valamelyik fürdőjében nyaraltak, ennek szépségeiről elmélkednek, akik valamely nagyobb szabású kiránduláson vettek részt, annak változatoságáról, de fáradságairól is kérkednek. De mindegyik végső következtetésében oda lyukad ki, hogy mégis csak legjobban odahaza megszokott s meghitt társaságában éri jól magát.

Megjött a szezon, örömmel köszöntjük Sokáig éljen ez a kívánságunk.

— **A népkönyvtár** mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3 óráig a város házában.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Házasság.** Szerb Henrik a «Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep R. T.» főkönyvelője a holnapi napon délelőt két házasságot Heimer Eugenia kisasszonnyal.

Kinizsi.

Költői elbeszélés, írta: Haller Jenő.

Egy érdekes trilógiának rokonszenvesen feldolgozott első része hagyta el a nyáron a sajtót, mely történetünk egyik kimagasló hősnének, Kinizsi Pálnak, ifjúságával foglalkozik. A fűzet mint „vitézi versezet” látott napvilágot s szövegeit a szerelem láncait, melyek a hatalmas Pali szivét a gyöngéd Bokor Idáéval összefűzik. S ezt nyolc éveken keresztül teszi meg a szerző, miközben nemcsak Kinizsi Pál odaadó szerelmét színezi ki, de bemutatja a hőst történelmileg is ismert erejében, mely akadályt nem ismerve, a legnagyobb nehézségeket is legyőzi. Ebben a csodálatos Kothurnusban bánik el a Szárcsa-szigetén a két martalóccal; ezt a bántulatos erőt fejtí ki a malom oltásában; ebben a bravúrjában gyönyörködhetünk, amikor a Temest átszava, Iduskáját megmenti; amikor a zajló Dunán átkelve Kosz tolán várában terem, hogy Iduskáját a börtönből kimentse. Ez ugyan nem sikerül neki, mert Iduska ánya gonosz merényletének áldozata lesz, de a lelki fájdalom, mely őt ebből kifolyólag éri, elég ahhoz, hogy az első alkalmat megragadjja s katonáinak csapján fel.

A „vitézi versezet” alexandrinusokban van megírva, patthogó rimekkel. A verselés szabatos, rimei kifogástalanok. Nyelvezete magyaros, helyekközöl túlmagyaros. Azaz sok helyeken oly szavakat használ, melyeket maga is kénytelen *alatt

megmagyarázni. Ez azonban nem esik a költői mű rovására, inkább előnyére válik, mert ezzel irányja zamatossá lesz s eredetiségénél fogva keltelesen hat az olvasóra.

A költemény meséje visszavezet a költő nagyon is fantasztikus szárnyain Mátyás király idejébe, amikor a hatalmas uralkodó rettenthetetlen fekete serege a cseh-morva zsebrákokat pusztítja.

Kinizsi Pál a Temes partján éli ifjú éveit, mint molnárlégyéi édesapja malmában. Sok lány és menyecske epedez szerelme után, de Pali csak egyért rajong, Bokor Idáért. Veszedelmes ellenfele van azonban Cuzek Mátéban, aki erőszakkal akarja tőle Idust elorozni. S ebben segítségére a lány ánya (Rozi) van, ki meg Cuzok Mátéba szerelmes s ki Rózit csak akkor hajlandó hitvéssé tenni (legalább Rozi hite szerint), ha 100 arany hozományja lesz. Hogy ezt az összeget megszerezze, Idust prédának szemelték ki, kit Kosztolán várába, Dzwela Mátyás cseh rablólovagnak akarnak enyíért áruba bocsátani. A leány elrablása körül folyik a küzdelem.

Az első énekben két martalóc vállalkozik erre a feladatra; de Pali megmenti a lányt ép akkor, amikor már gúzsba kötötték, hogy zsákmányul ejtsék.

„Ódamarkolt (Kinizsi) aztán és a két bitangot Kézre kapta, úgy, hogy a lége ficánkolt. S mint két teke-bábut verte össze őket, Sirt a Sisera-faj, vagy hogy inkább bögtött Egyre kapálódzott kalimpáló lába,

De Kinizsi rázta isten igazába.

... Szóva sem méltatta a két silány rabot

De mikor Iduskán két szemé megakadt, Sútba szórta menten a rút bogarakat, Mindkettőjüket egy zugolyba hányta S csak aztán nézte, él-e még a lányka?”

Iduskát megszabadítja kötelekeitől, de a két martalóc is magához tér ezalatt kábultságából s észrevéltlenül menekül Rózával együtt, ki az egész küzdelemnek szemtanúja volt.

A martalócok, hogy magukat megboszulják, meggyújtják a tulparton a malom körül lévő nádat, mely lángba borítja a malom tájkát. Pali szivszorongva nézi a tűz terjedését s míg aggodalommal tekint Iduskára, kit ápolni kellene, másrészt öreg apja jut eszébe, kinek a malom „vagyna, élete”. Elhatározásával azonban hamar készen van. Egy percig sem tétováz, hanem a malom megmentésére siet.

„Megyek — úgy mond — szivem, mindjárt. Nézd [csak azt a lángot,

Már talán a szilip-ágyon is áthágot, Ládd, szegény szüelimnek ez utolsó kincse, Ha ez is elpusztul: biz egyebe sincsen. Magul vetem, kurtán hát a búcsúsómat. Megyek. Ne ellenkezz! Találkozunk holnap.”

Azzal „kiszakítja karját a karjából” s rohan a malom megmentésére. Míg a IV. énekben élénk színekkel folyik előtűnk a küzdelem, melyet Pali-val élén a Környék latossága a malom megmentéséért folytat, ami nekik sikerül is, azalatt a III.

— **Adományozás.** A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter a vallás-alap kegyurasága alatt álló ligetvári (dráskoveci) plébánia javadalmat Iskra Károly József cs. és kir. hadtengerészeti lelkésznek adományozta.

— **Eskülvé.** Barta József melinci Julián-Egyesületi tanító f. hó 23-án délután esküszik örök hűséget a helybeli róm. kath. templomnak Holcman Anna kisasszonynak.

— **Tanév megnyitása.** A csáktornyai államilag segélyezett községi iparostanonciskolában a t. tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 16-án délután 5 órakor volt. A rendes előadások szeptember 17-én kezdődtek meg. Az intézet igazgatósága ezúton hívja fel a helybeli iparosmestereket és kereskedőket, hogy tanoncikat rendszeres és pontosan küldjék el a kiszabott tanítási órákra, mert ellenesetben a törvény szigora fog velük szemben alkalmaztatni. A tanítási órák a következők szerint beosztva: Hétfői napon délután 5—7-ig előkészítő és II. osztály; kedd délután 5—7-ig I. és III. osztály; szerda délután 5—7-ig a rajztanulás alól felmentett tanulók; csütörtök délután 5—7-ig előkészítő és II. osztály; péntek délután 5—7-ig I. és III. osztály; szombat délután 5—7-ig hittan; vasárnap délelőtt és délután rajz.

— **Áthelyezett tanítók.** A Julián-Egyes. elnöksége Hild László nikinci Julián igazgató-tanítót és nejét Irige, Kristófics Győző lacházai ig.-tanítót és nejét pedig Slatinára helyezte át.

— **Új segédjegyzők.** A stridovári körjegyzőségnél ujonnan szervezett segédjegyzői állásra f. hó 11-én Palinkás Sándor okl. jegyző választott meg. — A muraszentmártoni új segédjegyzői állásra f. hó 14-én Szeiwerth Antal okleveles jegyző lett megválasztva.

— **Tanító választás.** Miksavárott, az eltávozott horvát apácák helyébe, f. hó 13-án választottak világi tanítót, illetve tanítónőt. A kántortanítói állásra hatan pályáztak, kik közül tulnyomó szavazatbővességgel Szép János cserencsői tanító választott meg. A tanítónői állásra pedig Szép János neje lett megválasztva. Ez a választás annyival is inkább érdekes reánk nézve, mert ezúttal egy égő sebre kaptunk irt. A muraközi magyarság szívében nagyon is sajgott a seb,

hogy magyar földön, hozzá még az ország határszélén horvát apácák tanították a fogékony lelkű ifjúságot magyar tanítók helyett. Minden oldalról támadták az intező köröket, minek engedték meg ezt, míg végre most eltűnt a szegényfolt s ma már nyugodt lélekkel tekinthetünk a jövőbe, hogy ezután biztos kezekbe lesz letéve a miksavari csemeték sorsa. Erélyes és tapintatos kezekre van ott szükség, hogy ismét visszaálljon a régi rend és nyugalom. Mi egy percig sem kételkedünk abban, hogy a most megválasztott tanítók eme várakozásnak minden tekintetben meg is fognak, meg is tudnak felelni.

— **Jegyzők gyűlése.** Zalavármegye községi és körjegyzők egylete f. hó 11-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést Zalaezerszegen, a vármegyház nagytermében. A közgyűlésen mintegy 60 jegyző jelent meg, Molnár István szepelki körjegyző, al-elnök elnökölts s megjelentek gróf Batthyány Pál főispán, Árvay Lajos alispán, Koibenschlag Béla főjegyző, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, dr. Thassy Gábor t. főorvos, Trsztyánszky Ödön árvaszéki elnök, Cukelter Lajos ny. főjegyző s a vármegyei tisztikar több tagja. Molnár István a gyűlés megnyitása után üdvözölte a főispánt s a vendégeket, kijelölte a jegyzőkönyvvezetőt s a hitelesítőket, ezután pedig megtartotta magas szárnyalású beszámolóját, amelyben szép beszédet tartott néhai Kovács Gyula elnök emlékezetére. Az elnöki megnyitónak ezt a részét a közgyűlés állva hallgatta meg. Az elnök bejelentette, hogy az egyesület több tagja megjelent néhai Kovács Gyula temetésén, az elnökség a ravatalra koszorút helyezett s a gyászoló családhoz részvételtartó intézést. Az elnök indítványára a közgyűlés kimondta, hogy Kovács Gyula emlékét jegyzőkönyvében megörökíti s a gyász kifejezésül a tanácskozást 10 percig felfüggeszti. A közgyűlés újból való megnyitása után az elnöki jelentést Takács Imre zalaapáti jegyző, az egyesület főjegyzője olvasta fel. A jelentés részletesen beszámol az egyesület községi évi működéséről; kiterjeszkedik a községi közigazgatás több hiányaira, amelyeknek orvoslása végett az egyesület felterjesztéseket tett úgy a vármegyéhez, mint a kormányhoz. Feltárja a

jelentés a jegyzők özvegyeinek nyugdíjára s árváinak ellátására vonatkozó szabályok mellánytalan voltát, stb. Az elnöki jelentés tudomásul vétele után megállapítottak a rendes tagok névsora, elfogadtattak az egylet 1908. évi számadása s megállapítottak az 1910. évi költségvetés, utalványoztatott az országos egyesületnek járó tagdíj. A választmány javaslatára kimondta a közgyűlés, hogy az Erzsébet orsz. árvaház és segítő egyesület támogatása céljából akcióit indít s az egyesületbe 2500 koronával alapító tagul belép. Ez az összeg három évi részletben fog befizettni. Kimondatott, hogy a temesvármegyei jegyzői egylet által javasolt kongresszus megtartását a közgyűlés óhajtja s azon részt vesz. A békésvármegyei egyesület azon indítványát, hogy országos községi takarékpénztár létesíttessék, a közgyűlés nem pártolja és ahhoz nem járul hozzá. A jegyzői nyugdíjszabályrendeletnek az özvegyekre vonatkozólag kedvezőbb módosítása iránt a közgyűlés a törvényhatósági bizottsághoz felterjesztést tesz. A közgyűlés azt óhajtja, hogy az özvegyek a férjet illető nyugdíj felét kapják s ez az összeg azonban 650 koronánál kevesebb ne lehessen. A győrvármegyei jegyzőegylet azon megkereséséhez, hogy a segédjegyzői állások sürgősen rendszereződjenek, a közgyűlés hozzájárult azzal, hogy a zalavármegyei jegyzők okl. segédekét saját költségükön nem alkalmaznak. Verbáncsics Gyula tanuló, néhai Verbáncsics Nándor volt murakirályi körjegyző fia, azzal a kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy az segíyben részesítse. A jelenvolt tagok gyűjtést indítottak s 48 koronát gyűjtöttek össze, amely összeggel a közgyűlés az egylet pénztárából 60 koronára egészítet ki. A közgyűlés ezután löbbrend-beli, a községi közigazgatás és a jegyzői ügyvitel körébe vágó indítványt tárgyalta. A közgyűlés Vass Miklós kiskeszthelyi jegyző, mint az egyesület főjegyzője által tett készkiadások megtérítése címén 200 koronát szavazott meg, amely összeggel Vass Miklós az árvaház-alap javára adományozott. Kimondta a közgyűlés, hogy néhai Kovács Gyula sirja fölé emléket állít s a költségek fedezésére gyűjtést indít. A községi számadások és költségvetések beterjesztése körül követendő egyöntetű eljárás megállapítása

énekben Rozi előkerült s a szigeten maradt Iduskával kemény tusát kezd: eleinte nyelveskedik vele, majd tettelegességre vete medik, Iduskát leteperi, szép haját levágja s azzal Idust gúzsba kötve a Temes vizébe dobjá.

Bármennyire volt is Pali a tűz oltásával elfoglalva, éles szemé mégis észrevette a víz tulsó partján uszkáló tetemet. Haborzós nélkül beleveti magát a Temesbe s a víz alatt odáig uszva, másodizben menti meg Idust a haláltól. Ez az epizód a költői elbeszélésnek talán legszebb részlete. A gyönyörű hasonlatoktól szinte csillag Pali szerelmének s küzdelmének a bírása, ahogy Idust az életnek ismét visszaadja.

Hónapok multak el ez esemény óta, amikor egyszerre csak betoppan egy züllött rác a malomba a mátkakendővel, melyet Idus Palinak visszaküld, mint aki már ugysem törődik vele. Pali előtt hihetetlennek tetszik a dolog, nyitására akar járni az üzenetnek, mert nem hisz benne, megint csak ármányt lát az előtte gyanus ügyben, Mielőtt azonban eltávoznék, búcsút vesz édes-

anya sirhalmatól s a mátkakendőt a keresztfára ráakasztja.

A vadrac azonban, ki eddig a részegzet tette s a korcsmában aludt, lopva leoldja a kendőt a keresztől s lóhalálában viszi el Jagics Katóknak, akik Alibunárból csak azért küldték el a kendőt Palinak, hogy onnan azt megint visszalopva, vele Idust Pali hűsége felől megtéveszék.

Pali ezalatt bandukol magában. Már tíz napig tart az útja, amikor útközben egy rohanó bölény-bikával hozza össze sorsa. A bika neki rohan, de

„Kinizsi a dűvad tülkeit lefogja,
Mérgeesen csip-csapkod erre farka bojtja.
Moizdulatlan áll meg a két testgomolyog.
Csend! Feleltünk varjak s felhők kővályognak,
De csak a csend hallgat! Csak az moizdulatlan.
Am beszél az erő minden moizdulatban!„

Pali a bikát legyőzi, de fiúleben füstfőlgö taplót fedez fel. Ezt a bikát is ellenségei érthetetlen módon eresztik útnak, hogy általa Pali

tönkretegyék. De ez nekik nem sikerül! Pali óriási ereje ezt az akadályt is legyőzte.

De még egy másik akadályal is szerencsésen szembeszállt Pali: a zajló Duna jégtáblán kellett neki átlábalnia, hogy a túlparton érjen Jagics Katóék tanýájára, ahol Idust őrizték.

Halálra fáradtan ér egy korcsmához, ahol egy Mitre nevű bosnyáktól megtudja, hogy Idus már Kozstólan várában van Dzwela hatalmában más négyezszáz magával.

Idé maga Cuzek Máté hozta, ki azonban ahelyett, hogy a 100 aranyat megkapta volna, maga is rabságba került. Együtt sinylik tehát a börtön s egyre azon török a fejüket, miképp szabadulhatnának ki a várból? Ez végre sikerülne is nekik, mert Idus a beléje szerelmes porkolábtól a várkulcsot elcseni s ennek birtokában a föld alatti folyosón ki akarunk a várból menekülni. De útközben megakasztja őket Rozi, aki szerelmi féltékenységből, mert észreveszi, hogy Máté Idust szereti — a puskaporos hordót felrobbantja s magával együtt Idust is levegőbe röpti.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva.
Kapható minden gyógyszerüzben.
Ára 120. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozal ingyen postai szállítással. 637 1—52

s javaslatlétel céljából a közgyűlés bizottságot küldött ki. A bizottságba minden járársból egy-egy tag választatott. Az új tagok felvétele s a behajthatatlan tagdíjak törlése után a jövő évi közgyűlés helyéül Keszthely jelöltetett ki. A közgyűlés egyhangu felkiáltással, lelkes éljenzéssel Molnár István szepetki körjegyzőt, a vármegyei jegyzői kar-érdemes tagját, az egyesület régi fáradhatatlan munkását elnökké választotta. Az elnököt négy tagból álló küldöttség hivta meg a terembe s Vass Miklós lelkes szavakkal üdvözölte Molnár Istvánt új, diszes tisztében. Molnár István meghatolt szavakban köszönte meg a megiszteltetést s igéri, hogy minden erejét az egyleti cél elérésére fogja fordítani. Nehez ez a feladat, mert jeles férfit helyét foglalja el. De reméli, hogy a tagok támogatásával tisztét betöltheti. Alelnökké közfelkiáltással Somogyi József sághodi, a számvizsgáló bizottságba tagul Plichta Béla csáktornyai körjegyző, választmányi tagokul Plichta Lajos letényei, Cséry Zoltán aszófői, Wlaccics Géza bagonyai jegyzők, a nyugdíjválasztmányi tagul Takács Imre zalaapúti jegyző választattak meg. A közgyűlést Molnár István elnök azon indítvánnyal zárta be, hogy az alispánnak a gyűlésterem átengedéseért jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. Az indítvány elfogadása után a közgyűlés feloszlott. Délután 1 órakor 60 területű közös ebéd volt az «Arany Bányá» szálloda éttermében.

— **A csáktornyai főszozgabiroi hivatal,** mely eddig a város tulajdonát képező, az Árpád-utcában levő régi város házban volt elhelyezve, helyet változtatott. Ugyanis f. hó 13-ától kezdve a Wlaccics Gyula-utcában levő özv. Molnár Józsefné-féle ház (23. sz.) emeleti helyiségebe költözött át.

— **Fácános.** Festetics Jenő gróf úr ömélőssága a Csáktornyaórl — Drávavásárhely-fel vezető országút melletti úgynevezett «Fácarnica» erdejében fácánost szándékozik létesíteni. Az előmunkálatok már a közel jövőben meg is kezdődnek.

— **Vissza Amerikából.** Földes Imre évekkél ezelőtt muraszentmártoni körjegyző volt, de állásával nem igen volt egeledező. Lemondott s nejjével együtt Amerikába vitorlázott. Az új világban azonban oly keserves napjai voltak, hogy teljesen lönkre ment.

A városrés se kerülheti ki sorsát. Hurokra kerül az is, rabul ejti Mátyás király, ki a várat beveszi, Dzwelót s társait felekasztatja, a foglyul tartott lányokat meg s rnének eresztí.

Ekkor Pali is megtudja Idus halálát s szomoruan haza kerül apja malmába. Nemsokára azonban lényes lovagok jönnek arra: Magyar Balázs csapatja vonul arra, kiknek ép a malom falú vezetett az útjuk.

Magyar Balázs megjelenése fordulópontot jelent Pali életében. Egy kóty vizet kér Magyar Balázs lánya számára s amikor Pali a poharat egy malomkövön nyujtja nekik, ezek eelőtt való komultukban karddal ajándékozá meg Palit s felhívják, hogy csatlakozzék hozzájuk. Pali fél csapatot, mielött azonban elhagyta volna szülőföldjét, elbúcsúzott két sirhalomtól s menet egy hantot is csusztatott dolmányába:

„Ez a hant ereklye, mely arra tanítja,
Hogy boldogulásnak szeretet a nyitja
A munkaszeretet s szeretet munkája,
Az boldogulás — a boldogságra válasz.
Ez a hant csirája az önbizalomnak:
Erő, jog, hit annak, kit gond s bú sanyarnak.

A munka szerző sajátja s Kreštelovácon kapható. Ára 1 K 20 f.

felesége szép vagyonát egészen elver zítette. A szegény asszony nemrég panaszos levelet irt Kolbenschlag Béla zalavármegyei főjegyzőnek, kérve, hogy segítse be szerencsétlen urát valami állásba. A vármegyei jegyzők egyesületének legutóbbi közgyűlése alkalmával Molnár István elnök is felhivta jegyzőtársai figyelmét a szerencsétlen családra.

— **Eljegyzés.** Mráz Kálmán, a helybeli Mráz Testvérek cég baltagja f. hó 18-án jegyet váltott özv. Ábrahány Károlyné, szül. Vukics Teréz úrnóvel.

— **A dunántúli állatorvosok szervezede.** A dunántúli állategészségügyi felügyelői kerületben működő állatorvosok a magyar országos állatorvosi egyesület dunántúli osztályát akarják megalakítani. E célból Trombitás Ignác állategészségügyi felügyelő elnökele alatt a napokban Veszprémben a dunántúli állatorvosok értekezletet tartottak, ezen az osztály megalakításának szükségét kimondták, az ügykezelési szabályzatot letárgyalták s egyúttal elhatározták, hogy alakuló gyűlésüket Szombathelyen még ez év őszén megtartják, hogy működését az osztály mielöb megkezdhesse.

— **Magyar feltalálók** olvassák el a magyar szabadalmi hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar Tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kívánatra e levél szószentízi szövegét díjtalanul megküldi Molnár Ödön mérnöki irodája. Budapest, VII. Erzsébet körút 30. Telefon szám 119. 00.

— **Meghíusult betörés.** F. hó 13-án éjjel Muraszentmártonban cigányok beakartak törni a postán. Kramarits Antónia helyettes postamesterőné segélykiáltására azonban a szomszédok felébredtek, kik a cigányokat munkájukban megzavarták. A cigányok elmenekültek, a csendőrség uyomozza őket.

— **A gőzgepekezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban okt. hó 3-án d. e 9 órakor a Soproni városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

C S A R N O K.

A titok.

... Nagy dárídó volt Lakócfalván! Szólt a zene, ... „dinum-dánun” s még a bérés gyerekek is nyárson süttötk a birkát, bucskából iták a hegy levét. Huzta a cigány, fujta a bojtár s járta apraja-nagyja, ... ki-ki hogyan tudta.

Nagy volt a vigalom! Még a falu bolondja is tányérból evett, a pusztai ebek pedig feketekávéban fürödtek.

De az öreg Kati néni! Hej régen volt neki virágcs kedve! Régen, — akkor még, amikor a határ ura künn a réten, zöld vetésen szárny nélkül szált ide s — tova.

Szegény jó Kati néni! Mindig sirt, ott is, — ahol senki sem látta s nem volt vigasztalása az ég alatt! Dehogys tudot vigadni, dehogys tudott örülni, amikor hét pusztai népe ünnepi pompába, tarka-cifra szép ruhába a palotást járta.

S a Kati néni, — mint jó cselédnek illik: sirt-rit, talán azt is gondolták, hogy örmében „ri”.

Nem is vigasztalta senki, de „hjába is lett vóna” ... Csak a hú Bodri, a vén eb húzódt Kati néni mellé, mintha mondani akarta volna: jobb idők jártak akkor, midőn mi játszottunk a fiatal nagyságos úrral ...

— — — Lakócfalvy Zoltán menyekzőjét ölte szép arájával. Szép volt, mint a tündér, üde, mint a frissen hullott harmatgyöngy. Hej, de Kati néinek fáj a lelke, ő maga sem tudta, hogy miért, — hiszen bársonyba-aranyba szolgasorból menyországba került szép magzatja ...

dalomban egy napon járt a gólya két helyen. A fényesen berendezett kassélyban és a már megboldogult uradalmi kovács takaros kis házában.

Az uraság titokban megnézte a szemrevaló „Katinka asszony”-t is s cselédet rendelt melléje s meghagyta, hogy minden kívánságát teljesítsék.

Három nap is alig mullott el s „Katinka asszony” fiát eltemették. Akkoriban sokat csodálkoztak rajta, hogy „Katinka asszony” nem siratta, nem is emlegette kis fiát ...

... Évek multak. Az uraság gyönyörűsége fia mindíg szelb és kedvesebb lett,

„Katinka asszony”-ból Kati néni, a kedves Zoltán pubiból „ifjú-úr” lett. Mindenkinék kedve volt a kék szemű nyulárk aranyos gyerek. Elkíserte Katinkát a mezőre, rétre s Katinka mesélt neki a tündérekrol, az aranyhalakról s ha senki sem látta, agyonölelte, csókolta a kedves pubit.

Szedett neki szép virágot, dalolgotott szép nótákat s nem volt boldogabb a földön senki sem Katinkánál.

— — — És mindenki tukta, hogy a nagyságos asszonynak nem szabad tudni, hogy a „pubi” Katinka asszonnyal van.

Igy nőt fel a fiú. Lassacskán elkerült a háztól s időnként ha hazavetődött, volt egy-egy szava Kati nénihez, azonban a szegény asszony hiába sirt, rimánkodott, a nagy diákban már nem vélte felismerni az egykori kedves pubit.

Később égető fájdalom belevénült a jó asszony. Nem tudta néni a deii szep ifjút. Fáj a lelke, sirt a szíve s oda ment könnyezni, hol senki sem látta.

Ilyenkor el-elgondolkodott a multak édes emlékein! Érezte, hogy a szíve reped meg. Minden fűszál, minden virág égető sebet ütött lelkében s ha elnézte a pajkos gyerekek jókedvű játékát, nem egyszer sóhajtott fel keserű fájdalomban. Nem is volt már maradása, hiszen itt minden virág, minden bokor a mult emlékeit őrizte. — Beállított könnyes szemekkel a tisztartóhoz, hogy megmondhassa szíve szándékát, hogy elbocsájtsát kérje. Nem is mondta miért, csak annyit mondott, hogy neki mennie kell.

Igy jutott tudomására az uraságnak a felmondás. De az uraság jószívü ember volt. Minha érezte volna az öreg asszony búját, hát fiát küldte hozzá, hogy szép szóval beszéljen a lelkére ...

És Zoltán fölkereste az öreg asszonyt. S ez volt talán az öreg asszony életének legboldogabb pillanata! Sirt-rit örmében s megfogadta, hogy nem megy el. Ettől a naptól fogva Zoltán is kissé több figyelmet tanúsított az öreggel szemben.

Szép ősz reggel volt, amidőn Lakócfalvy Zoltán szépséges aráját az oltárhoz vezette. Hét pusztai népe ünnepi szint öltött, szólt a zene s három határ népe kíváncsiakodott a lakócfalvi uradalom kastélya körül.

— — — A késő éjjeli órákban vitték hírül az öreg uraságnak, hogy Kati néni nagybeteg, talán a reggelt sem éri meg. De megérite. Orvost papot vittek hozzá. Az orvosnak semmit sem panaszkodott a jó öreg asszony, de a lelkiatjának elpanaszolta keserűségét ...

— — — A lelkiatya könnyezve hallgatta a sorsüldözött öreg asszony panaszát.

... A nap éppen aranyos sugaraival búcsúzott a földtől, mikor a lelkiatya karonfogva vezette be a fiatal uraságot.

Ünnepélyes csend lett. Letérdelnek a nagybeteg ágya mellé s miután a jó öreg már kibékült Istennel, búcsút vett szeretettől, kihez a földön még jussa volt.

A meggyötrött lázas asszonyra fiú kegyelettel borult az ifjú Lakócfalvy s az atya térdén állva kért bocsánatot a mennybe készülő asszonytól ...

— — — A beteg anyai áldását adta a fiúra, a fiú görcsösen csókoltatta az Istenhez megtérő jó asszony kezét.

Szerkesztő

— Vince. Cs. Levele át

... Talán 30 esztendővel a lakócfalvi ura-

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodplatna ožna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnički:
BEZENHOFER MINÁLY I PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Gospodarstvena društva.

Zemlja ne stoji. Vu znanosti nćma ni konca ni kraja. Ćlovek sve nemože postići, jer najsavršeneši je dragi Bog. Ali Ćlovek se trsi, da bude Ćim savršeneši. Im je već sam Zveličitelj rekel: Budite savršeni, kak je moj otec savršeni. Tim je Zveličitelj nam đal volju, da budemo i mi dobri, da budemo znanstveni, tojest da huda svojstva hitimo od sebe i vu svem budemo dobri.

Još jedanput velim, da zemlja ne stoji, vu znanosti nema ni konca ni kraja. Im samo vu denešnjim dnevnu vidimo, da vu velikom koraku napreduje znanost. Vidili smo one, koji su iznašli mašinu za leteti, skojom Ćlovek more kak ptica po zraku leteti. Vidili smo, kak su iznašli luftbalona, kojega moreju ravnati, tojest kormaniti, kak ladju na vodi. Vu takvim luftbalonu se više ljudi more voziti. Nemore mu veter škoditi i proti veteru more iti.

Koji su sada bili na muštri ili sada dođu dimo iz muštre onj moraju znati kaj je to mašinpuka, 3 jezere 6 sto nabitkov streji jedna takva puška vu jednoj minuti. To je strašno! Pak je i to znašla Ćloveĳa pamet.

Ali idemo dalje. Prošloga tjednja su tu bili vu Budapeštu iz Ćeloga svęta najznameniteši doktori. Bilo jih je blizu Ćetiri jezere. Iz Francuzke, iz Nemske, iz Englezke, iz Japanske, iz Ruske iz Amerike pak iz svakoga orsaga na svętu bili su tu najglasoviteši doktori, koji su tu držali svoje spravišće i svakoga betega napređ zeli, te svaki koji

je kaj znašel proti kojemu betegu trsil se je na spravišću to napre dati. Velika i velika znanost se je vidla tu. Videlo se je da doktori napreduju.

Ćeli svet napre ide vu znanosti, zakaj bi zaostali mi poljodelski stališ mi gazdi? Naćinimo i mi gospodarstvena društva. Vu takvim društvu se mnogo kaj navćimo. Vu takvim društvu bude se ojaćala med nami misel, da moramo skup držati, da moramo pametnešoga posluhnuti.

Po Magjarskoj su već na vnoĳih mestah naćinili gospodarstvena društva. Ova društva se trsiju tak gospodariti kak to današnji svęt zahtjeva. Trsiju se tak obdelavati zemlju, kak je to zemlji najbolše, i kak po tēm zemlja najviše plodi. To jest ta društva se vućiju. Idu napre. Od orsaga dobiju celg, skojim savršeneše moreju obdelavati zemlje.

Gospodarstvena Društva su najprije samim gazdom na hasen. Pa zato vam nemoremo drugo reći, nego da naćinite takva društva.

Da kak bi to naćinili? Opet Vam preporućamo, da idite k gosponu navučitelju. On bude vam navuka dal. Dēnes su nē već tak navučitelji da bi zato bili, da po kolinah i po gostovanju držiju napitnice, nego su vućeni ljudi kojim se morete obrnuti za navuk. Dēnes su navučitelji za narod. Treba da bude vodje narodu, pak se zato najte stranjski držati od njih, nego je prosite da vas vodiju.

Vu najnovēše vrēme se lēpo napredovanje vidi med našim medjimurskim narodom. Kak nam piše jeden ili drugi gazda,

vidimo, da naše pisanje nije zahman, da ima gazdov, koji nas posluhneju. Pak i prosimo gazde naj se samo kakvim gut pitanjem obrneju na nas, jer ako kaj dobroga zuaju iz gospodarstva, mi to rado izpišemo vu novine.

Tak bi jako dobro bilo, da bi od samih gazdov Ćuli kaj oni misliju od gospodarstvenih društva. Mi budemo jim vu budućnosti dali navuk od toga.

Blagoslavljanje križa i kapelice.

Lēpa svećanost se obdržavala 5-ga septembra v Drávavásárhelyskoj fari. — Na ov dan se blagoslovil križ v Dúshelyu i sjednim putem blagoslovila se i jedna lēpa kapelica v Ćeskut občini. — V Dúshelyu si je jeden dober kršćenik zel taj trud, da je naputil svoje prijatelje, da podigneju na diku Božju jeden lēpi križ ran kre južne željeznice, kojega je on spomenuti dan posvetil Kecskés Ferencz podjašprišt.

V jutro ob 7 vuri se najprije služila rana sveta meša vu farnoj cirkvi. Po meši su s processijom išli tarniki do križa, koju je podjašprišt vodil pod assistencijom domaćega plebanoša, Filipich Lajoša i knjim se pridržil takaj i domaći kapelan Ćorvat Vladimir. — Na licu mestu je blagoslovil podjašprišt križa, koj je bil jako lēpo okinćeni —

Po blagoslavljanju je podjašprišt na kratkoma, ali s lēpimi rećmi raztolnaćil puku, kaj znamenuje svęti križ, i nazadnje pohvalil obćinare, koji su ne žalovali za trud i stroške, da postaviju na diku Božju

U najvećoj sili je Bog najbliže.

Za vrieme francezkih ratovah živel je u Nedelišću nieki siromaški seljački sluga imenom Fran, koj si je svojim Ćuvanjem i šparanjem toliko privriedil, da si je kupil maloga grunćića sa kućicom. Gde su danas takovi slugi? — Dakako siznimkom.

Njegov negdašnji gazda Zemljić, koj si je bil sviestan, da je bogatiji dužan siromašnjemu u pomoć priteći, jer Bog tako hoće, drage volje je rado posudil svojem bivšem slugi svotu, koja mu je još bila potrebna, da si svoje malo gospodarstvo posve uredi, a to, bez da bi mu onim dosadnim terjanjem dosadnjival.

Zatim se je Fran sa niekoni domaćom Ćestitom dievojkom oženil, pak jer su onda obojica svoje dane u posluvanju i marljivosti sprovadjali, blagoslovil im je Gospodin

njihovo dielo tak, da im je njihovo imanjiće lēpo napredovalo i da su svoj drug sve malo po malo, svake godine poniešto mogli odplaćivati, te su već i skoro sve, do male neznatne svote odplatili. A pogotovo su sretni postali, kad im je Bog daruval maloga sineka, koj je pod pazljivim gojenjem mlade materii lēpo uspieval i siromašnu malu kućicu skoro u paradizuš preokrenul.

Ali Bog svoje vjerne slugu u nevolji kuša, pak anda su došle na te dobre mlade ljude teške skušnje.

Najprije je neprijatelj francez navalil na našu zemlju te je po ratnoj navadi, neprijateljska vojska puna zahtjevala a soldali su si uzimali — osobito za jeeti i piti — kaj su hoteli i tako je Fran opadal u dugove.

Komaj da se je jedno malo toga riešil, hitile su ga razne bolesti, kakove već uvijek rata sliede, na postelju i tu je onda došlo

tak, kak pririece veli: «Kaj je na harnići prišparal, to je na malti zgubil.» I onda nije mogel niti pomisliti, da bi svoj dug, za sada, mogel Ćieli izplatiti.

Još na svu nesreću umrl mu je njegov bivši gazda Zemljić kojemu je bil dužan, a njegov nasljednik o Ćekanju na izplatu niti Ćuti nije hotel. Dapaće jer se med pokojnikovim papiri nije nikaj zabilježeno moglo najti, da je Fran svoj dug odplaćival obćel je pred sud i zatužil Ćielo posudjenu svotu, makar da mu je siromaški Fran tvrdil, da je već veći diel iste odplati.

Medjutim si je u poštenje povierujući i u sudbenih stvarih neizkusni Fran, svaku svotu odplatu dal u jednom svojem starom kalendaru po pokojnom Zemljiću dal, potvrditi, ali baš taj kalendar se sada nigde nije mogel pronajti, jer Fran njegovu vriednost nije, u svom poštenju, zadosta znal Ćieniti, pak

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapírost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

i čast svoju lépi križ, koj opomina putnike na ljubav prama našem dragomu Zveličitelju.

Po govoru je processija išla dalje vu Edeškut, de je mala, ali lépa kapelica čekala verne kršćenike. I tu isto tak, kak v Dúshelju, je najprije blagoslovil podjaspriat kapelicu a zatimi pak lépo prodeštvo držal od sv. križa, kajti kapelica je na čast sv. križu zazidana. — Na sredini otlara stoji križno drvo, a kre njega na obevde strane dva kipi sv. Florijan i sv. Rok. Kre njih na svaku stan su dva lepi sveti: sv. Alojz i sv. Ferenc. — Za križom dva angelci gledaju razpetoga Kristuša, a pod njimi ovi napisi: »Ti o Bog si moj, jaz tvoji službenik,« a na drugim »Ufaj v gospoda in delaj dobro.«

Po prodeštvu je domači kapelan sv. mešu služil. Po meši su se svi Gorica i Gyuri potrudili, koj je s finim obedom čekal tak gospodu, kak druge pozvane prijatelje. Po blagoslovu je célu zabavu napravil gostoljubljiv Gorica i njegovi prijatelji, Petek Janoš i Oreški Vince. — Proti večeru se potrudil ta po céloom Medjimurju objubljen plebanuš mihaljovski, Gašparlin Mihalj, — da bude barem na kratko vréme délnik one radosti, koju su na ov déh slakovski občinarji čutili. — Na obed bili su pozvani zvan larnih cernestrov i zvonara takaj i meštri, koji su kapelicu zazidali, i to Križan Marton zidar i Topolnyak Istvan tesar iz Dráva-vášárhelja. — Od se dob bu se svako leto jedenput prošćenje držalo i to na dan sv. Florjana.

A nazadnje moramo da pohvalimo one, koji su ne bili skraćeni na ov plemeniti cil darovati. — Za kapelicu neznamo, što je kaj daroval, nego za križ su sledeći darovali: Ternovčanec Florjan 32 k., Horvath Mihalj mlajši 17 k., Logožar Valént 10 k., Kovacsics Antal 15 k., Novak Istvan mlajši 25 k., Branilović Mihalj 15 k., Ganzer Jožef 16 k., Czimmerman Jožef 5 k., Horvat Mihalj stariši 11 k., Branilović Jožef 5 k., Tomašić Janoš 2 k., Kapustić Peter 7 k., Gašparec Jakob 8 k., Črnčec Gjura 7 k., Črnčec Antal 6 k., Bratko Antal 6 k., Leszar Istvan 5 k., Marczaus Istvan 6 k., Marcziaš Balaž 5 k., Topolnyak Mihalj 3 k., Horvat Jakob 2 k., Ka-

pusztić Ferencz 17 k., Czimmerman Imre 12 k., Czimmerman Mária 4 k., Logožsar Florian 14 k., Czimmerman Istvan 5 k., Szecscsár József 5 k., Gašparlin Bolta 11 k., Logožsar Istvan 3 k., Jansek Ferencz 4 k., Horvath Teréz 2 k., Horvath Istvan 2 k., Gavez Marlon 6 k., Topolnyak Antal 2 k., Kúmek Istvan 2 k., Ternovčanec József 2 k., Topolnyak Magda 1 k., Golubić Pal 1 k., Branilovics Ferencz 5 k., Novak Istvan mlajši 5 k., Horvat Janoš 10 k., Treska Ferencz 10 k., Tucšics Janoš 11 k., Horvatics Marko 9 k., Marcziaš Izidor 5 k., Kralj Janoš 5 k., Treszka Antal 2 k., Horvat Istvan stariši 6 k., Pozzavecz Imre 2 k., Herženjak Andraš 2 k., Pertlik Lovro 22 k., Strah Marton 4 k., Kerteš Mihalj 3 k., Tucšics Maria 1 k., Treszka Imre 1 k., Horvath Ferencz 5 k., Kralj Francziška 1 k., N. N. 1 k., Kovacsics Janoš 2 k., Borsics Marton 2 k., sve skup 426 korune.

Politički pregled.

Ministri su već svi vu Budapešti. Prošlu subotu i vu ponedeljek su držali sjednicu na kojoj su najprije svoje ministerske posle a zatim pak politički položaj razpravljali. Vu subotu nisu zvršili pak su zato vu ponedeljek opet skup se zšli.

Da kaj i kak su se dogovorili to neznamo. Ali glavno je da je Wekerle odmah otputovao vu Beč. Veliju da je Wekerle dva predloge nesel pred kralja. I to kak Kossuth hoće, da se najde mirni put tak, da se sva težka pitanja sada izokopće te se jedino izborna reforma načini, kak se je to sa kraljom dogovorilo. Veliju da bi Andrassy drugač hotel. On bi odmah hotel vrediti i bankovno i vojničko i bosnijsko pitanje i tak napraviti izbornu reformu. Wekerle je dakle ova dva predloga nosil pred kralja gde je bil vu tork primljen vu audienciju.

Prije kak bi Njegvo Veličanstvo primilo Wekerle-a je bil pred kraljomo Zichi Eoiji je najvil, da bude Wekerle došel.

Da kaj je odgovoril, kralj Wekerle a to se još nezna. Tak se veli da kralj još nije odlučil. Wekerle je kak jedne novine pišeju predoči postavil kralju da bez Magjarske nema mira. Vu austriji se čehi grize-

ju sa nemci, taljani sa štajerci pak onda sviskupa jeden s drugim. Ako se dakle vu Magjarskoj preobrne opet sve radi nepustljivosti onda Magjarska i Austrija nije već velika oblast, jer tko mora najprije doma mira delati on se nema čajt susedom groziti da je jaki.

Veliju novine, da je to predstavil Wekerle i na zajedničkim ministerskim spravišču vu Beču, gde su opet za soldate, za Bosniju za marinerstvo velike novce prosili tak od Magjarske kak od Austrije.

Wekerle je još vu srédu došel dimo. Kak vezda kada ovo pišemo (četvrtak) citamo Wekerle je opet ministersku konferenciju zezval skup i pred ministre predložil, kaj je svršil vu Beču. Zatam bude opet išel vu Beč. Jedne novine pišeju, da bude i Apponyi išel vu Beč. Druge novine opet pišeju, da bude Wekerle već vu subotu prek dal zahvalenje svoje i svih ministrov na službi.

Vu Horvatskoj se je sada zvršilo preslušanje nad veleizdajniki serbi, koji su hoteli Horvatsku prodati Serbiji. Po preslušanju je držal svoj govor državni fiškuš Akkurti. On je dosvedočil da su serbi hoteli prodati domovinu da su hoteli revoluciju napraviti, pak zato je na glavne izdajnike prosil da izreče sud smrti na galge. Ovi su koji bi bili obešeni sledeći: Pribičević Adam, Pribičević Valerijan, Bekić Pero, Oreščanin Joco i Žifković Simo. — A za druge sve je molil fiškuš tauni rešt na 10 ili 20 ljet.

Znamenito je na nas to, da se je pri likom preslušanja na svetlo došlo, da su i vu Medjimurju hoteli bunu napraviti i medjimurce poklati, koji bi se protivili da pod Serbiju spadaju.

Vidite dragi Medjimurci kam bi došli i vi, da bi poslušali takve apostole, koji su sada odsudjeni i one koje zato nije moći odsuditi, jer su ablegati. — Budite verni domovini Magjarskoj, pak se učite vu redu magjarski, da i vu morete biti délniki znanosti prosvetljenja i mira a ne iztočne kmice i neznanosti, kak bi onda bilo, ako bi pod Serbiju spadali.

ga tako niti nije čuval, kak bi bil moral. Sudac pako se u toj stvari, gde su samo pismena dokazala vjerodostojna, nije mogel samo ustmenom tvrdnjom od strane Frana zadovoljiti, pak je onda Fran bil na cielu svotu odsudjen.

I tako je na ovu pomilovanja vriednu obitelj dohadjala žalost za žalostjum, a sada joj se nije samo nanudjal znatni gubitak njihovog u trudu i muki pošteno priskrbljenoga imetka, već i gubitak njihovog poštenja, jer su došli u sumnju, da bi hoteli Zemljeve nasljednike prevariti. To ovom poštenem ljudem je hotelo srdce razparati. Plačući su se hitili na koliena pred razpelom, koje je u jednom kutu njihove sobe viselo te je otac Fran sklopljenemi rukami molil:

»Oh ti predobri Bože, koj se i za vrabca briniš, smiluj se nam, koji moramo bez naše krivnje tolike nevolje trpeti!«

I u tom hipu se vrata sobe odprute njihov mali dečec, koj se je vani pred kućom igral, doskače bez sapa u sobu. U pruzenoj ruki se je sguril drhčuci mladi vrabec; dečec pak reče:

»Gledaj dragi japek tu siromasku ptičicu! Iz gnjezdja je van na cestu opala, a

kola susedova, komu ti moraš toliko penez platiti, bila bi ga zgazila, da ga nisam još pravodobno zdignul i od smrti oslobodil! Kam bi ga sad metnul, toga siromaskog vrabčeka, da si svoje roditelje opet najde? Gledaj ga samo, već ima perje, već bi mogel i za silu leteti!

Otac se stane, a vrabček se pred njim prestraši i sprhne iz dečecove ruke te po sobi onak nevjesto sim tam prhneće... prama obloku... prama staremu ormaru... gore do prosnic... a na jedan krat ga je nestalo. I za ormara se čuje njegovo cvrkutanje, kakti prošnja za pomoć; opal je za ormar te je sad bil med ormarom i stienom stišnjeni, pak se iz tog tiesnog miesta nikako nije mogel izbaviti.

Otac reče, pošto si dečeca po licu pogladi: »Jer si ti toga bogčeca izpod kol vani oslobodil, neka onda niti u toj tresnoći nepogine. Mi ćemo ormara od stiene porinuti, a ti ga onda odnesi natrag van njegovoj mami, — čuj kak ga već gore na dudovini pred kućom zove... onda vupri se!«

Dečec gizdav, što je lobož pri genenju ormara i on potreben, vupre svoje male ručice u vugel istoga, jaki pako otac ga

prime i lahko odmakne od stiene. Vrabček opade na pod te ga dečec posve neozliedjenog izvadi izpod ormara. Zajedno sa vrabčekom je curel i mort sa stiene na pod, a takaj je nekaj čvrsto zasumelo, kak da po stieni vleče i opalo stropolom na pod. Znatiželjan, posegne japek za ormar na po, za tum čudnovito šumećom stvarjum i nut bil je to zgubljeni i po svilk kutih iskani kolendar, pismeni dokaz odplaćenog duga.

U taj hip stupi u sobu, on isti, kojemu je Fran bil dužen i koj je daga već utužil i pravdu dobil, te vikne:

»Drugi krat si bolje pazite na diete! Da nisam sad, malo prije moje podprežene volove u pravo vrieme zadržal, bila bi se i ter kakova nesreća pripetili mogla, jer je vaš dečec samo onak slepo, radi jednoga bedastoga vrabca, koj je baš na cesti ležal, pret kola — tik pod kotače skočil.«

Fran pogleda gore prama nebu kakti Bogu hvaleći te reče:

»Ovaj put je Gospodin svoju milostivu ruku podignul, za da moje diete i mene zaštiti od propasti. Kak goder se je moj dečec za vrabčeka zauzel, niti negledeć na

KAJ JE NOVOGA ?

— **Zabiranje.** Szeptembra 13-ga su zbirali vu Miksavaru školnika i navučiteljicu. — Za školnika je izbran Szép Janoš iz Cserencsócza, a za navučiteljicu njegova gospa.

— **Jesen.** Zadnja doba leta se približava, da se svaki gospodar i težak človek trsi sve zvuenske posle v red postaviti. Ovo leto se mogel svaki človek osvedočiti, koliko je vredno zemlje dobro zorati, prašiti. Zabadava seja lépo zrnje, ako zemlja nije v redu zorana; silje nebude moglo rasti, i nebude dobro obrodilo. Naj se svaki trsi drobni žitek s čim predi posejati, ar samo ovak se more dobro razrasti. Najte si zamuditi seme v galici pacati. Letos je pšenica jako smelliva (kilnata) bila; to se samo s tém more dotri, sfondati, ako seme predi neg posejate v galici pacali budete. Ako je nešči i čistu, lépu pšenicu imel, zato ipak more i on seme pred setvom pacati, ar ni moči znati, kletu ali nebude i njegva smelliva, kilnata.

Pod kuruzu si zemlje već ve, v jesen s poorjite, i to, jako gliboko je treba zemlju zorati. V takvu zemlju se tak deždji, kak i sněžna voda leže i bolje opije, pak, ako je po leti suša, tam ne pregori tak fletno silje. Ve, ovo leto morete videti, kak dobro se drži kuruzna na takvoj zemlji, štera je bila tripit i gliboko zorana. Zato trsite se, da si zemlje već v jesen zorjete.

— **Steze.** Ve imate vremena i najbolje otegnete, da si steze, pute popravite. Kulikoput smo već pisali, pak zalo rétko šterom mestu su ljudi složni, da bi i na to kaj dali. Segurno, tupi, nerazumni ljudi stanuju tam. Vučne, inteligentne, razumne ljude ni treba na to opominati. Obzinsko poglavarstvo mora imeti vekšu brigu na to, da se puti i steze popravijū, zavoziju.

— **Kak je treba svinje hraniti, piftati?** Kaj ne, to je lekha stvar. Samo, ako nešči dost kuruze ima, on već lekho hrani svinje, tak bi nešči rekel. Nego néma prav. Je su i takvi gazdi i gazdarice, šteri veliju, da su negda jake svinje mogli na-

pogibelj, koja mu je prietila, tak se je Gospodin meni smiloval, hvala i dika mu budi na sve viške vekov amen!

Timi riečmi digne kolendara u vis, kojega je još u ruki držal te ga pokaže susedu, a ovaj je sad tu stal ves zabezknut i ospnjen te su ga obhadjale razne misli o nedokučivosti božanskih putov, koji svi k-cilju vode. Ganut pruži Franu ruku i veli:

»Dragi susede, ja sam ti nepravdu učinil tim, što nisam hotel tvojim riečima vierovali. Odprosti mi i znaj, da mi nisi ništa — a baš ništa dužan!»

A prama zeni, koja se je od ganutja razplakala, reče:

»Vi se takodjer na me srdite — i ja vam to nezamjerjam! — Ja nebi bil smel napravam vam poštemim ljudem biti na toliko neveruvani Tomaš! — Medjutim — ako vaš Petrek još nema kuma za firmu, tak... valjda ćete mi tu čast izkazati i mene uzeti?»

Sad se dobra ženka nasmiehne a suze joj poteču od veselja niz lica i nemoguća od prepunog srca progovoriti rieč, pokaže prstom prama nebu gore, kak da hoče reći:

»Gospodin, koj nad oblaki kraljuje, on gospodin i premilostivi otac je dobro uređil!»

Em. Kollay.

hraniti, a vezda već némajū sreće. Zakaj je pak to?

Krmljene svinje, ravnotak, kak i plemene morate vu čistom kocu držati. Gnojšćica nesme stati pod kocom, uvěk mora biti suhi nastor pod njimi. Krmljene svinje je takaj potrebno svaki den malo vun pustiti, da se razhodiju, da nebi na noge zbetežale. Neštère veliju i misliju, da hranjena, krmljena svinja ravno tak mora biti zaprta, kak šopana goska ili raca. Niti na nikov način ne, ar onda za kratek čas nebude mogla na noge stati, pak zbog toga onda niti jesti neće, niti nemre. Takvi lekho veliju, da sedem-tjedem mora svinja tusta biti, kak ju hranit počneju. Segurno takva svinja već sedmi tjedem stati nemre, nego tusta je zato ipak né. Zato je treba krmljene svinje svaki den na kratek čas vun pustiti, pak zato, da se skupaju. Zati kraj napravite vu dvoru grabu i nalejite vu nju svaki den za par vedric friške vode, da se tam skupati moreju

Naj glavneše je pak to, kak je treba krmljene svinje hraniti. Najte davati svinjam čuda šćave. Prém takve šćave, v šteri je sama voda. Najviše hasni suha hrana: melja, šrot, zrnje. Tikve, burgundino listje je treba skuhati, pak onak s meljom skup hraniti, ravno tak i kalamper i burgundino je treba skuhati. Ako s zrnjem hranite svinje onda je i zrnje treba skuhati, tak ječmena, hajdinu, kak i kuruzu. Nego najbolje hasni šrot. Kuruzni šrot je treba popariti i da se prehladi s takvim žganci je treba hraniti. Pak makar još sedmi tjedem bude mogla takva krmljenka još dobro bežati, nego segurno još jedenput tusteša bude i do vremena bude rada jela. Probajte tak hraniti, budete se osvedočili, da je jedino v redu.

— **Špiritus.** Vu Zalalövö, pri Vizy István školskomu direktoru je dekla na špiritusu šćela deci hranu stopiti; nesrečna puca, da se je špiritus šćel dogoreli, još se je gorel, već je ona šćela špiritusa doljati, da se nebi vgasito. Nego v onom hipu se je već špiritus vu šćekli vužgal i explodiral. Od toga se je i nesrečne puce oprava vužgala i dok su joj mogli na pomoč dojt se je jako zgorela. Od strašne boli za dva dni je vumrla.

— **Ako lagev curi s čim je treba zaličiti?** Ovu mašču je ovak treba napraviti: 60 dělov svinске mašće raztopimo i denemo nuter 40 dělov soli 33 děle běloga vojka i da se ovo raztopi nuter zmešamo 40 dělov odsejanoga pepela. Dok je još toplo ovo mazilo, zamažemo s njim počenoga lagva i da se razhladi već nebude lagva na tom mestu curel. Predi neg zamažemo, treba je na ovom mestu lagva dqb-ro strugati i zbrisati.

— **Blériot aviatikuš v Budapešti.** Oktobra 17-ga, kak šćejemo, će Blériot, ki je s Francuzke pred par tjeđni črez morje v Englezku přek letel, v Budapešti na mašini v zraku leteti. To videti, što časa bude imel, će se svaki trsiti tam iti. Segurno, da bude velika množina ljudstva tam za ono vréme.

— **Doli je opal iz luftmašinom.** Kraj Parisa je Lefebore zvani aviatikuš s luftmašinom skup doli opal i tak jako se pobil, da je odmal vumrl.

— **Veliki viher v Romaniji.** Projdući tjeđem je v Romaniji strašni viher bil. Vu glavnom varošu vu Bukarestu su čatorne vun vudrile i ves varaš je bil vu vodi; pevnice i nižeši kvartelji su još i drugi den

bili pune vode. Vu Konstanzi je bil manover. Pred viharom se je blizu šeststo soldatov vu jednom zapušćenom stanu potegnulo, šteri se je podri i čuda soldatov zatukel.

— **Kolera.** Kak to čitamo, već ne samo vu Ruskoj je kolera, gđe je skorom uvěk i stalno, nego i vu druge orsave su ov strašni beteg odprimili. Čuda professorov i doktorov se muči i proba znaji takvo vračstvo s šterim bi bilo moči ov beteg vračiti. Ve šćejemo, da je vu Parisu dr Salimbini takvo vračstvo, koleraserum znašel s šterim je moči toga beteg vračiti; što se pak predi da s tém serumom včepiti, on niti nebude dobil koleru.

Dr Metchnikoff, mešter Salimbini doktora pak veli, da najglavnše je čistoča i red pri jelu i pri pitvini. On veli što reda drži i čistoču ljubi, on se nemora bojati kolere.

— **Vmorili su marinare.** Kraj Australije na Bismarck zvani otoku su tam stanujuči, još jako nerazumni, tak rekuč divji ljudi na jednoj englezkoj ladji sve marinare skoučali. Zatim su s ladji sve okrali, i ladju vužgali. Siromaški, bedasti, nevučni ljudi segurno strašno budu zbog ovoga krvoločnoga čina kaštigani. Sve ljudstvo muži žene i deca svi budu trpeti. Tam nebude mišoše strašno oštro zahajaju s takvim siromaškim ljudstvom. Istina, oni su krivi, jako su krivi, nego i to si moramo premisliti, da je to još skorom čisto divje ljudstva. Segurno sve ljudstvo na onom otoku, gđe se je ta nesreća pripetila, budeju s štuki s raketami uništili. Pred par lét su takaj tak kaštigali lakve nesrečnjake.

— **Okriavanje spomenika v Szombathelyu.** V Szombathelyu su s velikom svečanostjom okriili spomenika Szily Jánoša prvoga szombathelyskoga biskupa.

— **Krvoločno ljudstvo.** Vu Španjolskoj vu Astukilio zvanom mestu su prošli, nečemurni ljudi jednoga dijaka zatukli. Dijak se je na biciklinu pelal po tom, pak ga je jeden pes na nogi vgrizel; siromak si ni mogel drugač pomoči, imel je revolvera, pak je psa strelil. Na to su se zbegli ljudi, prijeli su siromaka i tak dugo bili, dog ga nésu zatukli i mrtvo tělo su mu deli kraj psa. Kak vidimo s toga, ne samo v Polineziji, kraj Australije na oni otoku su još divji ljudi, nego i v Europi su je zaostalni, rahe pameti, osebujni ljudi, šteri se takaj samo zakonov bojuju, ako se bojuju, nemisliju niti na Boga, niti su pak bolšega čutenja. Žalostno je, gda od civiliziranoga ljudstva tak strahovili čin mora človek šteti.

— **Potres.** V Talijanskoj su opet ćutili potres. Vu više mesti su hižam štene spokale. Ljudstvu se nikaj ni pripetilo.

— **Kraj štreke su se šćetali.** V Budapešti se je jedan težak Kleiner József s svojom zaručnicom kraj štreke šćetal. Nésu spazili cuga, i cug je obedva povazil. Vumrlu su.

— **Nesrečna na velikoj muštri.** Ne trpi jako dugo, ali zato svaki dečko takaj i oficieri komaj čekaju signala: Pihenetsz már! Kak nebi teško čekali, ako su uvěk v pogibelji. I ova nesreća se tam pripetila: Jeden regiment pešcov je vuni pod šatori spal. Od druge strani koli pol noći ni je neprijatelj čela okolicu s reflektori posvetil, i od ove velike svetlosti su se jednoga dragonerskoga regimenta konji splašili i ravno med počivajuće soldate su zabegli, zmed šteri su čuda na smrt zgazili i zritali. Jako čuda je oranjeni postalo.

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.00 —
Rozs	Hrž	16.00 —
Arpa	Ječmen	14.40 —
Zab	Zob	14.20 —
Kukoricza	Kuruza nova	14.00 —
Fehér bab új	Grah belj	18.00 —
Sárga bab	žuti	16.75 —
Vegyes bab	zimésan	14.80 —
Kendermag	Konopljeno seme	16.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	20.00 —
Bükköny	Grahorka	16.00 —

Viziszentgyörgyön a megyei út közelében egy

uri ház

a hozzátartozó melléképületekkel szőlővel és földekkel szabad kézből eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 628 2—3

Boros hordók Prazni lagvi

használtak és ujak
3—40 hektóig
előnyös árban kaphatók

Rosenberg Lajos péknél,
Csáktornyan.

nove i hasnuvane
od 3— do 40 hektolitra
su za dobiti u jeftinoj cjenu kod

Rosenberg Lajos pekar,
Csáktornya.

Hordóeladás.

Uj és használt ajtós és ajtónélküli boros, szesz, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat
Schwarz és Fábian Budapest VII. Erzsébet-körút 35. Telefon 116—27.

Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárusítók részére.

Közvetítés díjaztatik!

Prodaja bačava.

Nove i rabljene bačve razne veličine za transport i za podrum prodajemo uz najjeftinije cijene te dajemo komisijonalne zalibe.

VELIKI IZBOR!
Povoljni platežni uvjeti.

Najbolja prilika za posjednike vinograda te za predavaoce bačava.

Schwarz i Fábian, Budapest VII. Erzsébet-körút 35. Telefon 116—27.

Posredovanje honorira se!

Keil-Lakk

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
Keil-féle aranyfénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalapfesték minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipőcserm 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan. — Horvát A. Varaždin.

**Steckenpferd-
Liliumtejszappan**

Legenyhebb szappan arcbőrre és szepő ellen jó hatással.
Mindenütt kapható!

Fűszerkereskedő segéd

azonnali belépésre kerestetik. Magyar-német- és horvát nyelvet beszélő előnyben részesül.

Stráha Testvérek, Csáktornya.

Egy jó erkölcsű, a polgári iskola 3 osztályát végzett

fiú, tanulóknak

felvétetik

Graner Testvérek

fűszer- és rövidárú kereskedésében
600 7—* Csáktornyan.

**Mérleghitelesítés
:: Mérlegjavítás ::
Mérlegkészítés**

A Mérleghitelesítésről szóló törvény életbelépése alkalmával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, százados, lolós, sulyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint wagon mérleg és sulyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítette szállítok el, ugy a műhelyemben javítottakat is. — A javítás végett hozzam be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm. — A mérleg pontosságáért kezesseget vállalok. — Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

— A nagyérdemű közönség megbizásait kérem. —

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

**STOCK-COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből.

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 856 46-52

Kapható minden jobb üzletben.

Házeladás.

Szécsenyi utczában, közel az iskolákhoz SZIPTYÉNE-féle ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, 2 éleškamra i pince s verandából 3 külön faház s igen jó kerttel együtt eladja

PAP ELEMÉR.

Meghívó.

A CSAKTORNYÁN SZÉKELŐ

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság

1909. október hó 7-én, délután 3 óraker,
saját helyiségében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

641 1-1

Tárgysorozat :

- 1) A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
- 2) A jelenlegi 200 darab 1000 korona névértékű részvény bevonása és azoknak 400 darab 500 korona névértékű részvényre való kicserélése, továbbá az alaptőkének 200 darab új 500 korona névértékű részvény kibocsátása által leendő felemelése iránti határozatok.
- 3) Az alapszabályok módosítása.

Csáktornyan, 1909. szeptember 18-án.

Az Igazgatóság.

31. §.

A tanácskozási és szavazati jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen, vagy meghatalmazottja által gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivánták, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveibe az ő nevére legyen beírva és végül hogy a részvény a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezenül

legjobb felvételi kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk:

Graner Testvérek, Csáktornya.

HÁZELADÁS.

A Széchenyi-utcában a 12. számu

ház

szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Bisztrovics István
Rákóczi-utca.

PRODAJA HIŽA.

Vu Széchenyi-vulcel 12. broj

hiža

iz slobodne ruke se prodaje.
Blíže more se saznati pri:

Bisztrovics István
Rákóczi-utca.

638 1-2

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

Egy zongora

igen olcsó árban helyszüke miatt eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.